

«ANSWERED PRAYERS» NO ÉS LA SAGRADA FAMÍLIA

Truman Capote: Del llit estant

«Sóc alcohòlic. Sóc drogaaddicte. Sóc homosexual. Sóc un geni». És la definició que Truman Capote es feia d'ell mateix. A propòsit de l'edició de la inèdita i inacabada «Answered Prayers» torna ei polèmic i gran escriptor.

Ramon Pligranyes

No va guanyar mai el Nobel, segurament perquè les idees que tenia sobre aquest premi ferien la sensibilitat dels decrepits membres de l'acadèmia sueca: «Per a mi, el premi Nobel és una burla. Cada any el concedeixen a un escriptor pràcticament inexistent (...) Els autors nord-americans que l'han rebut són increïbles: Sinclair Lewis, Pearl S. Buck (...) Qualsevol que doni el premi Nobel a Pearl S. Buck hauria de fer-s'ho mirar pel psiquiatra (...) Bé, Saul Bellow no és escriptor. No existeix. Digui'm un llibre de Saul

Alcohòlic, homosexual i xafarder genial, la «jet» li tancà les portes després dels primers capítols d'«Answered prayers».

Bellow que sigui memorable en algun sentit, o, inclús, un capítol».

Truman Capote (Truman Streckfus Persons) va néixer a New Orleans el 1924. Fill de mare alcohòlica i suïcida, va fer de ballarí en una embarcació fluvial abans de publicar els primers contes i de treballar a la redacció de la mítica revista *The New Yorker* com a *office-boy*. El 1948 va publicar la novel·la *Altres veus, altres àmbits* (Ed. 62) amb la qual va obtenir un èxit singular. Als 19 anys havia guanyat el premi O. Henry amb el conte «Miriam» i, posteriorment, l'editorial Random House va editar el recull de contes *A three of night* (*Un arbre de noche* - Argos Vergara). El 1951 va publicar *The grass harp* (*El harpa de hierba* - Arcos Vergara), de la qual va fer una adaptació teatral que es va estrenar a Broadway un any després, sense gaire èxit, tot i que el prestigiós Brooks Atkinson la va qualificar com «l'aportació amb més força creadora de la temporada». Després d'un viatge a l'URSS, per acompanyar la *troupe* que representava l'obra *Porgy and Bess*, Truman Capote va escriure *Muses are heard*, on relata el seu viatge.

El 1958 Capote va publicar *Desde-juni a can Tiffany* (Proa), i l'any següent Blake Edwards en dirigiria la

La inacabada de Capote

Quim Monzó

Al pròleg de *Music for Chameleons*, Truman Capote explica que el 1972 va començar a escriure una novel·la anomenada *Answered Prayers*.

Entre el que diu en aquell pròleg i el que havia anat dient a les revistes i als amics, queda més o menys clar que els capítols que tenia plante-

jats i —si més no— amb títol atorgat eren els següents: el primer («Unspoiled Monsters»), el segon («Mojave»), el tercer («Kate McCloud»), el cinquè («A Severe Insult to the Brain»), el setè («La Côte Basque»), l'últim («Father Flanagan's All-Night Nigger-Queen Kosher Café», al qual no queda clar quin ordinal correspondria), i dos capítols més, que s'ignora quina situació

haurien tingut dins de la novel·la: «Yachts and Things» i «And Audrey Wilder Sang».

Per escriure aquesta novel·la, Capote havia firmat contracte amb Random House el cinc de gener del 1966. Va cobrar 25.000 dòlars d'avançament. El lliurament s'havia de fer l'1 de gener del 1968. El maig del 1969, com que el més calent era a l'aiguera, van rescindir-ne el contracte, van incrementar-ne l'avançament econòmic i van canviar-ne la data de lliurament al gener del 1973. A mitjan 1973, van canviar la data de lliurament una altra vegada: a gener del 1974. Sis mesos més tard van tornar-la a canviar: a setembre del 1977. La primavera del 1980, una altra vegada modificacions: van fixar el lliurament per l'1 de març del 1981, i van augmentar la quantitat de diners a avançar fins deixar-la en un milió de dòlars. Aquesta vegada, però, veient com anaven les coses, la Random House es va assegurar: Ca-

versió cinematogràfica interpretada per la recuperada Audrey Hepburn.

A partir d'un fet real de crònica negra, Capote va escriure un dels llibres pel qual és més conegut: *A sang freda* (Proa), la història d'un assassinat múltiple i de la posterior execució dels dos culpables. «No vaig escollir aquest tema perquè m'interessés particularment. Va ser perquè volia escriure el que jo anomenava una novel·la real, un llibre que es llegís exactament igual que una novel·la però que cada paraula fos rigorosament certa». Truman Capote ho va aconseguir plenament amb un llibre del que se'n porten venuts més de quinze milions d'exemplars i que, encara avui, serveix de guia obligada per totes les escoles de periodisme i per tot aquell que es vulgui dedicar a l'ofici d'escriure. A més a més, Richard Brooks en faria una excel·lent versió cinematogràfica amb guió del mateix Capote.

L'editorial Anagrama va publicar fa uns mesos el llibre *Conversaciones íntimas con Truman Capote* del periodista americà Lawrence Grobel, que recull una colla d'entrevistes on Capote s'ho carrega quasi tot amb la mala llet que el caracteritza. No solament parla de la seva obra i de les misèries o grandeses de l'escriptor, sinó que, i aquesta és la part més sucosa del llibre, aprofita l'ocasió per xafardejar sobre la *jet-*

set americana («La senyora Onassis, o com cony es digui ara, és una hipòcrita, una oportunista, buida i bastant dolenta»); sobre la competència («Thomas Pynchon: espantós», «Donald Barthelme: un escriptor que no puc suportar. És d'allò més avorrit i fraudulent», «¿Jack Kerouac? ¿De què em parla?», «No crec que es recordi Camus, mal que em pesi. Ni Sartre, ni, Déu no ho vulgui, Simone de Beauvoir», «Borges: és un escriptor de segona categoria», «Gore Vidal: mai no ha escrit una novel·la llegible a part de *Myra Breckenridge*, que es pot fullejar», «Joyce Carol Oates és un monstre que caldria decapitar en un auditori públic», «Hemingway: la reina dels wàters»).

Però no tot són opinions negatives sinó que, a més, Truman Capote pot arribar a ser brillant a l'hora d'elogiar o de definir els seus col·legues: «*A Out of Africa*, de la danesa Isak Dinesen, no hi ha una pàgina que no s'estremeixi de vida, com una fulla de l'arbre enmig d'una tempestat», «*Rocs de Brighton* [Proa] de Graham Greene és una novel·la extraordinària, els quatre últims paràgrafs són els millors de qualsevol novel·la moderna que jo recordi».

Client habitual de la famosa discoteca Studio 54, Truman Capote va ser, durant molts anys, punt de referència

pote cobraria aquest milió de dòlars al moment que lliurés la novel·la.

El miratge d'Answered Prayers se'l va creure tothom, fins Joseph Fox (l'editor de Capote des d'A sang freda), Gerald Clarke (el seu biògraf), i Alan Schwartz (el seu advocat i executor literari). Feia anys, a Palm Springs, Capote havia mostrat a Frank Perry una gran pila de fulls al costat de la màquina d'escriure i li havia dit que eren quatre-cents fulls d'Answered Prayers.

Un moment que Perry es va quedar sol a l'habitació, hi va anar a tafanejar i va veure que solament els cinc primers fulls eren escrits: tota la resta en blanc. En altres ocasions va fer córrer que els manuscrits s'havien perdut en una inundació a casa de Glòria Vanderbilt. A d'altra gent els va explicar que un dels seus amants li n'havia robat trossos. Almenys dues vegades, va dir en entrevistes que ja havia acabat el llibre, que l'havia enviat a Random House i que seria al carrer sis mesos més tard, cosa que provocava una allau de trucades a l'editorial, durant les setmanes següents.

de la nit novaiorquesa. Molts han atribuït la seva escassa, encara que això és ben discutible, producció literària a una incontinència sexual, alcohòlica i barbitúrica llegendària. El fet que hagués d'escriure sempre del llit estant, era segons les males veus, una excusa per justificar d'una banda la ganduleria, i de l'altra, una tendència irreprimible al desenfrenament i a l'orgia permanent. Malgrat això, va ser capaç d'escriure (en posició horitzontal) llibres com *Música per camaleons* i la inacabada *Answered prayers*, que seran publicats en català per Quaderns Crema.

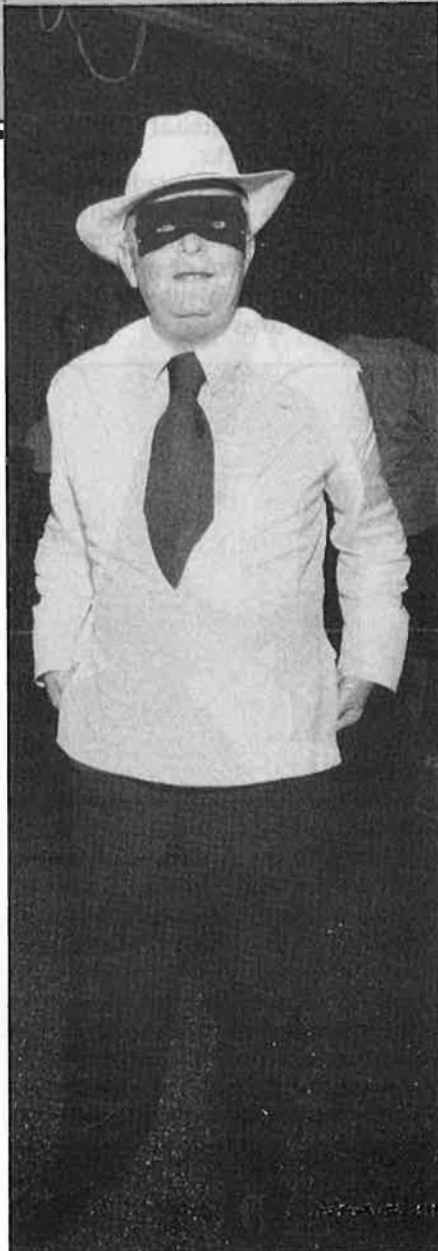
El fet de ser homosexual declarat i de no tenir pèls a la llengua, el va convertir en una persona que despertava grans odís o amors incondicionals. Confident de dones com Marilyn Monroe, Capote es movia per un territori al qual molts pocs tenien accés. I no solament s'hi acostava oferint la seva amistat sinó que ho explicava als articles i en contes tan extraordinaris com «Una hermosa criatura» (de *Música per camaleons*), on Capote es lamenta, en aquests termes, de la mort de Norma Jean: «La llum se n'anava. Marilyn semblava fondre-s'hi, barrejar-se amb el cel i amb els núvols i allunyar-se més enllà. Volia aixecar la meua veu per damunt dels xiscles de les gavines i cridar-la perquè tornés: ¡Ma-

Capote va morir a Los Angeles el 25 d'agost del 1984, sense haver lliurat la novel·la. Com voltors, els interessats es van afanyar a buscar el manuscrit. No era enlloc. L'únic que hi havia d'Answered Prayers eren els tres capítols que havia publicat, per fer boca a la gent, a la revista Esquire. Són aquests tres capítols els que Random House ha publicat enguany amb el títol d'Answered Prayers i el subtítol The Unfinished Novel. Dels capítols que falten no se'n sap res. Hi ha qui diu que el manuscrit és acabat i és o bé en una caixa de cabals, vés a saber on, o bé en un armariet per equipatges de la terminal d'autobusos Greyhound de Los Angeles, o bé en mans de l'amant que li va robar. Hi ha qui diu que, després de publicar a Esquire el tercer capítol, Capote no va escriure ni una ratlla més. Hi ha també qui diu que Capote va escriure efectivament alguns dels capítols que havia anunciat, però que els va destruir a comen-

caments dels vuitanta. En favor d'aquesta teoria hi ha el fet que, almenys quatre amics de Capote, diuen haver llegit un o dos capítols més, a part dels tres que formen l'Answered Prayers actual.

El protagonista d'aquesta novel·la que podem imaginar més que no pas llegir és PB Jones, un individu bisexual i amoral —així el ven la Random House—, fill de pares desconeguts, que va fugir de l'orfenat als tretze anys i que, des d'aleshores, es va dedicar a muntar-s'hu. Answered Prayers havia de ser la història de com s'ho anava muntant al llarg de la vida. Però, en l'estat actual, Answered Prayers són solament els fonaments i quatre columnes que permeten entendre com hauria estat l'edifici sencer. Els diàlegs són excel·lents; les xafarqueries, esplèndides i cruels... Hi ha la bastida muntada, i el que angosta i excita és que, enllà de la bastida, només hi veiem el cel.

Afortunadament, Capote no tindrà cap Patronat ni cap Subirachs que es cregui amb el dret d'acabar-li la Sagrada Família. □

rilyn! ¿Per què tot va haver d'acabar així? ¿Per què la vida ha de ser tan fastigosament podrida?».

Editorial Anagrama té previst publicar traduïda a l'espanyol tota l'obra de Truman Capote en una biblioteca semblant a la que ja té començada de Vladimir Nabòkov. Aquestes converses íntimes serveixen per suportar l'espera però tot s'ha de dir: en el seu llibre, Grobel fa servir textos de Capote com a respostes originals del seu diàleg, és a dir, el lector habitual del genial escriptor americà trobarà repetits paràgrafs sencers d'algun dels seus contes. Així i tot, el llibre d'aquest periodista retrata la personalitat polièdrica (¡olé!) de l'autor d'*A sang freda*.

Truman Capote llegia, i llegia molt, com ho demostren les seves opinions, que haurien de servir d'exemple, no solament als crítics, sinó a molts dels seus col·legues que només saben llegir-se a ells mateixos.

Que ningú no oblidí, però, que la millor entrevista se la va fer ell mateix en l'últim conte de *Música para camaleones*, «Vuelta nocturna o cómo practican la sexualidad los gemelos siameses» on, a resposta del mateix Capote, es definia amb aquestes paraules: «Sóc alcohòlic. Sóc drogaaddicte. Sóc homosexual. Sóc un geni». □